

PARTER OCH DOMSLUT

Rickard Jernhammar

Parter

Tiltalad

John Emil RICKARD Jernhammar, 19861125-0195
Gammeltorpsvägen 3 A Lgh 1201, 155 30 Nykvarn

Offentlig försvarare
Advokat Elisabet Selin
Advokatfirman Bastling & Partners AB
Box 12010, 102 21 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Kajsa Lindberg
Åklagarmyndigheten
Södra åklagarkammaren i Stockholm
Box 1194, 141 24 Huddinge

Domslut

Brott som Rickard Jernhammar döms för

Barnpornografibrott, 2017-07-20, 16 kap 10 a § 1 st 1 p brottsbalken i sin lydelse före 1 maj 2020

Grovt barnpornografibrott (2 tillfällen), 2023-09-25 – 2024-02-06, 16 kap 10 a § 1 st 5 p och 6 st brottsbalken

Påföljd

Fängelse 3 år

Häktning m.m.

Rickard Jernhammar ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Förverkande och beslag

I beslag tagen laptop, extern hårddisk, mobiltelefon och en av de i beslag tagna stationära datorerna (2023-5000-BG145433-1) förverkas. Beslaget ska bestå. Hårddisken som finns i den andra stationära datorn förverkas (2024-5000-BG14774-3). Beslaget av hårddisken i datorn ska bestå. Förverkandeyrkandet gällande 2024-5000-BG14774-3 i övrigt avslås. (Polismyndigheten, 2023-

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 348
151 24 Södertälje

Besöksadress
Storgatan 17
Södertälje

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
08-561 66 800

E-post
sodertalje.tingsratt@dom.se
Webb
www.sodertaljetingsratt.domstol.se

5000-BG145433.1, 2024-5000-BG14774.1-3, 2024-5000-BG14774-5).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på de filmer och bilder som visats inom stängda dörrar under förhandlingen. Detsamma ska gälla för uppgifter om målsägandens (Sekretess B:s) identitet.

Brottsofferfond

Rickard Jernhammar ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Elisabet Selin ska få ersättning av staten med 97 506 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 57 030 kr arbete
- 19 950 kr tidspillan
- 1 025 kr utlägg
- 19 501 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Rickard Jernhammar ska dömas för grovt barnpornografibrott enligt 16 kap 10 a § 1 st 5 p och 6 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 GROVT BARNPORNOGRAFIROT (5000-K1584426-23, 5000-K187157-22)

Rickard Jernhammar har innehaft 56 395 filer med övergreppsmaterial av barn, dvs. barnpornografiska bilder och filmer, på följande enheter.

a. på stationär dator (2023-5000-BG145433-1) på Bergsgatan 16 i Järna: 812 bilder, varav 166 avser särskilt hänsynslöst övergreppsmaterial, samt 163 filmer, varav 101 filmer avser särskilt hänsynslöst övergreppsmaterial, och

på Gammeltorpsvägen 3 A, Nykvarn

b. på laptop (2024-5000-BG14774-1): 311 bilder, varav 56 avser särskilt hänsynslöst övergreppsmaterial,

c. på extern hårddisk (2024-5000-BG14774-2): 53 385 bilder, varav 23 186 avser särskilt hänsynslöst övergreppsmaterial, samt 1 696 filmer, varav 991 filmer avser särskilt hänsynslöst övergreppsmaterial,

d. på stationär dator (2024-5000-BG14774-3): 25 bilder, samt

e. på mobiltelefon (2024-5000-BG14774-5): 3 bilder.

Det hände vid två tillfällen under perioden från och med den 25 september 2023 till och med den 6 februari 2024 enligt nedan

Brottstid

2023-09-25 -- 2023-12-17

2024-02-06

Brottsplats

Bergsgatan 16, Järna, Södertälje kommun

Gammeltorpsvägen 3 A, Nykvarn, Nykvarns kommun

Under alla förhållanden har Rickard Jernhammar innehaft och/eller betraktat de ovan angivna filerna

i. på stationär dator (2023-5000-BG145433-1) på Bergsgatan 16 i Järna eller annan plats i Södermanland eller Uppland under tidsperioden den 1

februari 2021 till den 17 december 2023.

på Gammeltorpsvägen 3 A, Nykvarn eller annan plats i Södermanland eller Uppland under tidsperioden den 1 februari 2021 till den 6 februari 2024.

- ii. på laptop (2024-5000-BG14774-1),
- iii. på extern hårddisk (2024-5000-BG14774-2),
- iv. på stationär dator (2024-5000-BG14774-3), samt
- v. på mobiltelefon (2024-5000-BG14774-5).

Brotten/et bör bedömas som grovt eftersom det avsett en särskild stor mängd bilder och filmer där barn utnyttjats på särskilt hänsynslöst sätt.

Rickard Jernhammar begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Rickard Jernhammar ska dömas för barnpornografibrott enligt 16 kap 10 a § 1 st 1 p brottsbalken i sin lydelse före 1 maj 2020.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 BARNPORNOGRAFIBROTT (5000-K187157-22)

Rickard Jernhammar har skildrat målsäganden, som då var under 18 år, i pornografisk film. Det hände den 20 juli 2017 på Liljestigen 1, Järna, Södertälje kommun.

Rickard Jernhammar begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Rickard Jernhammar ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Förverkande och beslag

Åklagaren har begärt att i beslag tagen laptop, hårddisk, mobiltelefon och i beslag tagna stationära datorer förverkas (Polismyndigheten, 2023-5000-BG145433.1, 2024-5000-BG14774.1-3, 2024-5000-BG14774-5).

INSTÄLLNING

Rickard Jernhammar har erkänt barnpornografibrott av normalgraden och underkastat sig ansvar för ett brott under en okänd period fram till och med den 6 februari 2024 (åtalspunkten 1). Han har inte vidgått att han innehaft den mängd material som åklagaren gjort gällande och har inte heller godtagit den klassificering som gjorts av materialet.

Han har erkänt barnpornografibrott i enlighet med åtalspunkten 2.

Han har motsatt sig att i beslag tagen mobiltelefon förverkas. Han har godtagit övriga förverkandeyrkanden, med undantag för i beslag tagen dator (2024-5000-BG14774.3) där han enbart medgett förverkande av datorns hårddisk.

UTREDNINGEN

Rickard Jernhammar har hörts över åtalet. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med Burak Budak som har granskat det aktuella materialet åt polisen. Som övrig bevisning har åklagaren presenterat följande.

- Beslagsprotokoll
- Analysprotokoll avseende övergreppsmaterial
- Undersökningsprotokoll avseende IT-forensisk undersökning
- Promemoria angående Rickard Jernhammars folkbokföringsadresser
- Anmälan och promemoria angående anträffat innehåll på dator samt om, var och hur datorn (den s.k. second hand-datorn) köpts
- Bildbilaga med fotografier av uppgifter i den s.k. second hand datorn
- Promemorior angående omständigheter och bedömning av bild

- Promemoria angående information från NCMEC och förutredning
- Promemoria angående urval av webbhistorik

DOMSKÄL

Skuld

Åtalspunkten 1

Ärendet inleddes genom att den amerikanska organisationen – NCMEC – lämnade information till svensk polis om att det skett fildelning/lagring av dokumenterade sexuella övergrepp mot barn där svenska IP-adresser hade identifierats. Detta föranledde en utredning som utmynnade i att Rickard Jernhammar kopplades till en av IP-adresserna. Under tiden som utredningen pågick gjordes den 17 december 2023 en polisanmälan av en person som uppgav att han hade köpt en dator i en second hand butik och att han hade hittat misstänkt barnpornografi på datorn. Datorn som har tagits i beslag har kopplats till Rickard Jernhammar och till hans dåvarande adress på Bergsgatan 16. Rickard Jernhammar har vidgått att han innehaft barnpornografiskt material på denna dator fram till den 17 oktober 2023 då han enligt egen uppgift överlämnade datorn till butik (genom KlaraHem) för försäljning. Tingsrätten anser inte att åklagaren har motbevisat Rickard Jernhammars uppgift om det. Med andra ord så är annat inte visat än att han innehaft barnpornografiskt material på den s.k. second hand datorn mer än under perioden den 25 september 2023 fram till den 17 oktober 2023.

Informationen från NCMEC och uppgifterna om second hand datorn resulterade i att polisen den 6 februari 2024 gjorde en husrannsakan i den bostad som Rickard Jernhammar bodde i vid det tillfället dvs. på Gammeltorpsvägen i Nykvarn. Vid husrannsakan tog polisen ytterligare

enheter i beslag som bestod av en laptop, en extern hårddisk, en stationär dator och en mobiltelefon. Även på dessa enheter har polisen påträffat dokumenterat barnpornografiskt material.

Polisens granskare har under förhandlingen visat ett urval av bilder och filmer som omfattas av åtalet. Han har berättat om sin granskning och hur han gjort bedömningen av vad som är barnpornografi och vad som är grov sådan. Tingsrätten delar granskarens uppfattning om att bilderna och filmerna som visats skildrar barn som inte påbörjat sin pubertetsutveckling eller som har påbörjat men inte avslutat den. Det samlade intrycket är att granskning utförts med sådan sakkunskap och noggrannhet som krävs för att tingsrätten ska godta motiveringarna och slutsatserna i granskningsprotokollet utan att ta del av hela det i beslag tagna materialet. Det gäller såväl omfattningen av innehavet som bedömningen av vilka delar av materialet som är grova. Tingsrätten ifrågasätter inte heller att det urval av bilder och filmsekvenser som visats för tingsrätten är representativt. Som försvaret framhållit förekommer kopior bland bilderna/filmerna, även om det är oklart hur många kopior det är fråga om. Tingsrätten instämmer dock i såväl granskarens som åklagarens bedömning att det inte finns anledning att räkna bort kopior från den totala mängden.

Försvaret har invänt att flera av filerna som påträffades den 6 februari 2024 har varit raderade vid polisens undersökning av enheterna och att dessa inte kunnat återskapas utan ett särskilt datorprogram; ett datorprogram som Rickard Jernhammar inte haft tillgång till. I praxis har dock innehav i objektiv mening ansetts föreligga även efter att filer på en hårddisk har raderats under förutsättning att de fortfarande är möjliga att återskapa (jfr rättsfallet RH 2007:21). Tingsrätten anser därför att Rickard Jernhammar även innehaft de raderade bilderna. Att det går att återskapa sådant som raderats på en hårddisk eller motsvarande är allmänt känt. Rickard Jernhammar får därmed anses haft erforderligt uppsåt till innehav även av de raderade bilderna.

Tingsrätten delar åklagarens bedömning att Rickard Jernhammar har gjort sig skyldig till två brott. När det gäller rubriceringen av dessa är utgångspunkten att innehav för eget bruk typiskt sett inte ska betraktas som grovt brott. Det gäller också om innehavet är stort. Innehav av material som dokumenterar verkliga övergrepp mot barn kan emellertid i vissa fall bedömas som grovt barnpornografibrott. I förevarande fall är det fråga om en mycket stor mängd material som till stor del har bedömts vara av särskilt hänsynslöst slag. Det har bl.a. bestått av filmer som visar verkliga sexuella övergrepp där det bl.a. förekommer att pojkar blir penetrerade analt av såväl en vuxen mans erigerade penis som av föremål. Tingsrätten finner därför sammantaget att gärningarna ska bedömas som grova brott.

Åtalspunkten 2

Rickard Jernhammar har erkänt gärningen. Eftersom hans erkännande får stöd av den övriga bevisning som åklagaren presenterat är åtalet styrkt. Rickard Jernhammar ska därför dömas för barnpornografibrott i enlighet med åklagarens gärningspåstående.

Påföljd

Tingsrätten delar åklagarens bedömning att straffvärdet för den samlade brottsligheten motsvarar fängelse i tre år. Det höga straffvärdet talar starkt för att fängelse också ska väljas som påföljd. Grovt barnpornografibrott är dessutom ett brott av sådant slag som ofta leder till fängelse (artbrott).

Frivården har bedömt att den lämpligaste påföljden ur ett brottspreventivt perspektiv är en skyddstillsyn med särskild behandlingsplan, vilket Rickard Jernhammar är mycket positiv till att genomföra. Den behandlingsplan som föreslagits skulle innebära att Rickard Jernhammar genomgår programbehandlingen SEIF med en planerad behandlingstid om tolv månader med som regel en träff per vecka. Längden på programmet beror dock på

omfattningen av de behandlingsbehov som identifieras och kan variera mellan 25-100 timmar i individuell behandling eller 80-250 timmar i grupp.

Det råder inga tvivel om att Rickard Jernhammar har behov av stöd och att den föreslagna behandlingen skulle kunna hjälpa honom. Behandlingen är dock, oavsett om den skulle kombineras med samhällstjänst, inte en tillräckligt ingripande påföljd i förhållande till de brott som Rickard Jernhammar döms för. Påföljden bestäms därför till fängelse motsvarande brottslighetens straffvärde, det vill säga tre år.

Förverkande

Rickard Jernhammar har godtagit att de flesta av de i beslag tagna enheterna förverkas. Han har dock motsatt sig att mobiltelefonen och att hela den stationära datorn som togs i beslag på Gammeltorpsvägen tas om hand av staten. Han har beträffande den datorn endast godtagit att dess hårddisk förverkas och alltså inte datorn i sin helhet.

När det gäller datorn konstaterar tingsrätten att de aktuella bilderna har funnits lagrade på hårddisken som suttit i datorn. Datorn har, liksom övriga enheter som är föremål för förverkande, därför använts som hjälpmedel vid brott på det sätt som avses i 36 kap. 2 § brottsbalken. Förverkande av föremål som inte genom sin beskaffenhet tyder på brottslig verksamhet bör dock komma i fråga bara där förhållandena ger särskild anledning till en sådan åtgärd. Som sådan anledning framhålls i lagtexten i första hand att förverkande är påkallat till förebyggande av brott. Även om detta skäl inte finns kan förverkande ske om det skulle framstå som stötande att en brottsling får behålla de hjälpmedel som han eller hon använt, se Johannisson, Brottsbalken, 36 kap. 2 § Karnov 2024-05-20 (JUNO).

En dator är inte av sådan beskaffenhet att den i sig tyder på brottslig verksamhet. Tingsrätten anser inte heller att ett förverkande av datorn i sin

helhet är påkallat för att förbygga brott eller att det annars kan anses stötande att Rickard Jernhammar får tillbaka datorn. Det har inte heller framkommit någon omständighet som tyder på att det skulle vara komplicerat att plocka bort datorns hårddisk från datorn. Tingsrätten anser därför enbart hårddisken ska förverkas. Tingsrätten anser däremot att det finns skäl att förverka mobiltelefonen och övriga i beslag tagna enheter i enlighet med vad åklagaren har begärt.

Häktning

Tingsrätten ifrågasätter inte att Rickard Jernhammar har en genuin vilja att inte återfalla i brott. Med beaktande av brottslighetens karaktär och den problematik som Rickard Jernhammar ostridigt har anser tingsrätten dock att det finns en risk att han fortsätter att begå brott av likartat slag om han försätts på fri fot. Han ska därför vara fortsatt häktad till dess att fängelsestraffet kan verkställas.

Brottsofferfond

Rickard Jernhammar ska betala en avgift om 1 000 kr till brottsofferfonden. En sådan avgift ska alla betala som döms för brott som kan leda till strängare påföljd än penningböter.

Sekreteress

Det finns skäl att förordna om fortsatt sekretess på det sätt som framgår av domslutet.

Ersättning till försvarare

Den ersättning som försvararen har begärt är rimlig och ska därför betalas ut. Med hänsyn till längden på det fängelsestraff som Rickard Jernhammar döms till ska staten betala kostnaden för hans försvarare.

RÄTTEN

Rådmannen Anna Spinnell samt nämndemännen Ingrid Klouman, Ulrich Schulte-Austum och Rolf Vikner

Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Anna Spinnell

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Södertälje tingsrätt senast **den 24 juni 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Södertälje tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Södertälje tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Södertälje tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Södertälje tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Södertälje tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.